

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De castigatione carnis cap. xi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Psal. 91

mea uigore pudicitie: & similia uerba. Is sane sentiet, qui hoc fecerit, auxiliū de sancto, & inuisibiliter adiutus carere mox poterit cum eodem propheta, Audiuit dñs, & misertus est mei, & ipse factus est adiutor meus. Verum interorandum nobis solícite aduigilandum est, ne ineptis, & uanis uagationibus ita mēte aberrimus, et abstrahamur à nobis ipsis, ut aliud ore, aliud corde dicamus: quum uocis sonus cum sensu cordis, in oratione absq; ulla discrepantia copulandus sit. Quæ n. dementia nostra est, ab alienatis nobis, ac extra nos positis, uelle Deum attentum, & memorem nostri esse: ac nescientibus nobis quid precamur, preces nostras audire. Non est id sane orare Deum, neq; placare, sed Deum potius irritare, & infestū reddere, ac contra nos ipsos prouocare. Quā ob rem orare dominum non labiis tantū, sed tota mente, & toto corde debemus, & tunc minime dubitandum est quin postea efficax, & fructuosa sit nostra precatio, et apprime nostris usibus profutura.

De castigatione carnis. Cap. XI.

Veruntamen scias te tandiu esse tutum posse in hoc certamine, q̄d in foeminarum consuetudinē, atq; conspectum caues: repellisq; obscenas cogitationes, atq; clamas frequenter ad dominum, et propterea meminisse debes oportere te semper accinctum stare, et quocunq; locorum pergas hostem, qui cū assequere decertandum est semper in eise tibi. Intus enim et in te sunt insidiæ, intus periculum, intus bellum et formidabile certamen: ut iam nihilo sane magis ab externis hostibus, q̄ ab intestinis odiis, et domesticis insidiis uerendum sit. Caro quidē sua, qua tenetur quisq; captiuus, q̄a propterea est semper ad malum, et præcipue ad libidinem, nobis quotidie uel potius singulis horis, atq; momentis, bellū indicit, nos oppugnat, nobiscū certat, et infestis signis, nulla spe pacis, aut induciarū intermissione configit. Pugnāt inquit Apostolus caro aduersus spiritum, et spiritus

Gala. 5.

aduersus carnem. Ecce intestina bella disfidiumq; perpetuum atq; assiduus carnis spiritusq; confictus absq; ulla penitus pacis spe. Hac ipsa pugna idem quoq; Paulus Rom. 7. uas electionis, & usq; ad tertium coelum raptus, quum aliquando sentiret sese acrius agitari, q̄ uellet: ita secū deo semetipso exoptulans scribit. Video, inquit, aliā legem in membris meis, repugnantem legimentis meæ, & captiuantem me in lege peccati. Hinc & ille poeta ethiopicus. Video meliora, proboq; Deteriora sequor. Est ergo caro ipsa humana, ad omnem uoluptatem, & uitiū suapte natura procliuus, ut non nisi animi imperio coacta, ac uel spiritus subiugata, castimoniam, aut uirtutem omnino sequi uelit, aut possit. Quam ob rem quicumq; uoluerit in eiusmodi tam acerrimo confictu uictor euadere, nec sue effici cōcupiscentiæ captiuus, oportebit interim perniciosa quæcūq; & infesta uitare, & modis omnibus carnis petulantiam coercere, atq; eam ipsam continentia, et sobrietatis habenis compescere, & abstinentia, ieiuniorumq; parcitate reprimere. Est. n. caro nostra haud multum dissimilis equo pabulo, ocioq; nimio exultanti: quōtū ualidior, atq; ferocior fuerit, tāto illi & peritiori auriga & acriori domitore. At opus. Q. d. si fortē negligētē, et pauldū nactus fuerit magistrū, aut sua eū ferocitate decutiet dorso, aut in prupta deducēs inde statū dabit. Nō est ergo ut studeos uegetū, ac nimis ualens corpus habere, nā q̄to illud fuerit ualidius, tāto acrius urgebit spiritū: et effectū ex eo intractabile, egrius parebit imperio rōnis. Norat id optime saepe memoratus, ac memorādus Apostolus, qui de semetipso hæc scribit. Castigō, inquit, corpus meū, & inferuitutē redigo, ne quū aliis pdicauerim ipse reprobus efficiar. Machariū quoq; Alexandrinū & ipsum hoc usum fuisse remedio legimus: q̄ ad domādam carnē saccū sabulo plenū ad extremā usq; lassitudinem sapius circumferre solebat: & interrogatus aliquā quodā, qd supuacua illa sibi uellet opa: respōdit. Nisi ita

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

corpus affigerem, animæ periclitandum fuisset. Idem
 ferme præstitit Lichoforus monachus: qui per triennium,
 et ultra ex consilio senioris, cui sese in disciplinam tradi-
 derat, per grande saxum bis quotidie tria passuum milia
 humeris portare consueuerat: et tantū abfuit, ut perpesti-
 tam diu laboris illum unquam pigeret: ut post hæc tem-
 pora alacrior ad corpus magis fatigandum adici adhuc
 aliquid priori oneri precaretur. Neq; id temere, aut ab re
 à prudentissimis uiris factum fuisse credendum est. Nil
 mirum (ut diximus) indomitaret effrænis est caro ho-
 minis, et nisi cura diligenti, et studio sollicito castigetur,
 uti immanis fera missa è cauea, exhilarata libertatis mu-
 nere, sæuit acrius, q̄ ut possit amplius comprehendī uin-
 culis, et uincta sub custodia contineri. Cohibenda itaq;
 hæc ipsa in campo et freno, et ut equi ferocientis, non scite-
 minus, quàm uiolenter, eius est coercenda, atq; doman-
 da proteruitas: ut domita tandem discat parere habentis,
 fistiq; et agi, ad nutum, libitumq; sessoris. Verum quia
 nemo est (modo is sanæ mentis sit) qui pro usu equitadi-
 non sibi malit equum uisitatum, et domitum, q̄ intrac-
 tum, et nouum: quam ob rem non is tantum quum opus
 fuerit equitare, exercendus erit, sed antea tempestiue: ut
 semper quum uelimus, instructum, et domitum habere
 possimus. Ita quoq; quicumq; perdomitam habere libi-
 dinem uelit, discat domare carnē ab adolescentia, et opti-
 timis præceptis communire sese antea: ut par esse perli-
 culis possit. Quibus potissimum rebus fiat iam dice-
 re aggrediamur,

De uigilia, ieiunio, et parsimonia. Cap. XII.

Quicumq; autem caste uiuere, et carnem domare
 desiderat, uigiliis omnino intendere debet: neq;
 ullo pacto somno, desidiazq; uacare: hæc enim
 reddunt mentem ad resistendum tentationibus tardior